Zaaknummer: 0098222971
Documentnummer: 0098614837

gemeente Weststellingwerf

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	
Portefeuillehouder	Tom Hartog
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Aantal bijlagen	5
Begrotingswijziging	
Stukken ter inzage	

ONDERWERP

wijziging GR SDF

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☐ Budget autoriseren
☐ Consulteren
☐

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. Het college B&W toestemming te verlenen om de gewijzigde centrumregeling SDF vast te stellen

BIJLAGEN (worden meegezonden)

1. Wijzigingsbesluit Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 0098614874
2. Zienswijze gemeente Achtkarspelen 0098614875
3. Zienswijze gemeente Tytsjerksteradiel 0098614876
4. Zienswijze gemeente De Fryske Marren 0098614877
5. Zienswijze gemeente Terschelling 0098814878

Aan de gemeenteraad

INLEIDING
In het najaar van 2023 is het traject opgestart om de raden uit te nodigen zienswijzen in te dienen op de Wijzigingsregeling voor de wijziging van de Centrumgemeenteregeling Sociaal Domein Fryslân (hierna: Wijzigingsregeling SDF). Inmiddels is de zienswijzenprocedure doorlopen en wordt overgegaan tot het formeel wijzigen van de regeling. De bevoegdheid om de regeling te wijzigen is een bevoegdheid voor het college van B&W, maar deze kan niet eerder van die bevoegdheid gebruik kan maken zonder dat de gemeenteraad goedkeuring heeft verleend aan deze regeling. U wordt nu voorgesteld deze goedkeuring te verlenen. Bijgevoegd treft u de Wijzigingsregeling SDF aan.

Met ingang van 1 juli 2022 trad een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking. De gewijzigde Wgr dwingt tot wijziging van alle gemeenschappelijke regelingen. De wetswijziging strekt ertoe de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een aantal van deze wijzigingen trad op 1 juli 2022 direct in werking, een ander deel moet binnen twee jaar geïmplementeerd zijn in alle gemeenschappelijke regelingen. De gewijzigde Wgr dwingt tot wijziging van alle gemeenschappelijke regelingen. Hoewel de wetswijzigingen voor centrumregelingen geen grote impact hebben, zijn er wel enkele zaken waar de wet van verlangt dat deze ook voor centrumregelingen gelden. De centrumregeling SDF valt wel onder werking van de WGR is daarom ook een gemeenschappelijke regeling in de zin van die wet waar deze eisen ook voor komen te gelden.

In dit raadsvoorstel vragen wij u om goedkeuring te verlenen aan het college om te komen tot een wijziging van de huidige regeling te komen zodat deze binnen de gestelde overgangstermijn van 2 jaren (voor 1 juli 2024) aan de wettelijke eisen kan voldoen.

ARGUMENTEN
1.Met de voorgestelde wijziging voldoet de centrumregeling SDF binnen de gestelde overgangstermijn aan de wettelijke eisen die aan gemeenschappelijke regelingen worden gesteld.

2.In de voorgestelde wijziging zijn de zienswijzen van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel, de Fryske Marren en Terschelling verwerkt.

Ad 1. Zienswijze van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel (eensluidende zienswijze)
De zienswijze luidt kortgezegd dat er ten onrechte in het voorgestelde artikel 22 lid 4 gesproken wordt van een openbaar lichaam, terwijl de centrumgemeenteregeling geen openbaar lichaam kent. Dit is een terecht constatering en betreft een fout die met de herziene Wijzigingsregeling SDF is gecorrigeerd.

Ad 2. Zienswijze van de gemeente De Fryske Marren
De zienswijze vraagt om de invoeging van een zogenaamd ‘kan-bepaling’ waarbij een adviescommissie in de zin van artikel 24 en 24A Wgr in het leven wordt geroepen. Deze zienswijze is niet overgenomen in de herziene Wijzigingsregeling SDF, omdat de wet zelf voorziet in deze ‘kan-bepaling’, waarmee de bevoegdheid inmiddels aanwezig is om over te gaan tot het instellen van een adviescommissie. Daarbij geldt ook dat het opnemen van deze ‘kan-bepaling’ onvoldoende is om deze adviescommissie op elk gewenst moment in het leven te roepen zonder de centrumregeling te wijzigen. De centrumregeling dient namelijk dan ook de reikwijdte en samenstelling van deze adviescommissie te regelen. Invullen van deze ‘kan-bepaling’ betekent dat sowieso tot wijziging van de centrumregeling moet worden overgegaan om de adviescommissie in te richten en van start te laten gaan als enkel tot deze ‘kan-bepaling’ wordt overgegaan.

Daarnaast zijn er enkele staatsrechtelijke bezwaren over de instelling van deze adviescommissie, aangezien deze centrumregeling volledig het bevoegdhedenpakket van het college beslaat. De centrumregeling regelt de overheveling van mandaten aan de centrumgemeente voor het aangaan en bewaken van zorgovereenkomsten of het verstrekken en beheren van subsidies voor

zorgvoorzieningen. De centrumregeling regelt verder geen zaken die binnen de reikwijdte van raadsbevoegdheden vallen, omdat deze door de centrumregeling niet worden geraakt. Gemeenteraden behouden het recht om kaders te stellen en het budgetrecht uit te oefenen. In de P&C-cyclus voor SDF is ook voorzien in tijdige informatievoorziening ten behoeve van de interne P&C-cyclus voor alle gastgemeenten. Onduidelijk is daarom ook welke inhoudelijke opdracht deze adviescommissie vanuit de centrumregeling zou moeten meekrijgen.

Ad 3. Zienswijze van de gemeente Terschelling
De zienswijze van de gemeenteraad van Terschelling gaat in op vier onderwerpen, waarbij elk onderwerp hierna van een korte reactie wordt voorzien:

a. Participatie van de raden
Voor de inhoudelijke betrokkenheid van de gemeenteraden verwijzen we ook naar de reactie op de zienswijze van de gemeente De Fryske Marren, die kort gezegd luidt, dat raadsbevoegdheden niet betrokken worden in de samenwerking en raden volledig hun kaderstellende rol kunnen nemen, net als het budgetrecht en de controlerende rol. Op basis van de zeer begrijpelijk wens dat de raden ook bij de evaluatie worden betrokken is het artikel in het herziene Wijzigingsbesluit over de evaluatie aangevuld dat gemeenteraden betrokken worden in de evaluatie.

b. Inspraakmogelijkheden van de burgers
Omdat SDF zich vrijwel enkel met uitvoering van bestaande kaders bezig houdt, en niet zelfstandig beleid vaststelt, is er nauwelijks aanleiding voor inspraak voor inwoners. Formele inspraak ziet met name op de kaderstelling die de raad doet. En die kaderstellende bevoegdheid is een lokale aangelegenheid, waarbij inspraak vooral lokaal georganiseerd zal moeten worden. Vanuit de centrumgemeente wordt deze niet georganiseerd. De centrumregeling vraagt daarom in ieder geval geen aanpassing. Dat neemt niet weg dat in sommige gevallen– gefaciliteerd door SDF – gezamenlijk beleid wordt ontwikkeld voor alle Friese gemeenten. In die situatie is het inderdaad verstandig tijdig inspraak en participatie te organiseren. Daarvoor is het Huishoudelijk Reglement inderdaad de juiste plek om er procesmatige afspraken over te maken. In de eerstvolgende gelegenheid dat het Reglement aangepast moet worden, zullen daarover afspraken moeten worden gemaakt.

c. Verwijdering onjuiste aanduiding “openbaar lichaam”
Voor een reactie verwijzen we naar de reactie bij de zienswijze van de gemeente Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel.

d. Uittredingskosten kunnen niet meer dan de overhead van de organisatie betreffen
De kosten waarop de uittredingsbepaling primair zien, betreffen de organisatiekosten voor SDF. Deze organisatiekosten voor SDF zijn in feite geheel overhead. Binnen SDF worden in beginsel geen inhoudelijke (uitvoerings)kosten gemaakt. Deze kosten worden allen vanuit de eigen lokale begroting gemaakt.

Uitzondering betreft de kosten die de centrumgemeente maakt voor de aan de centrumgemeente toebedeelde Rijksmiddelen voor Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang (MOVO) en Beschermd Wonen (BW) (NB: aan verandering onderhevig); Leeuwarden ontvangt daar voor de gehele provincie van het Rijk de middelen en keert dat rechtstreeks uit aan diverse organisaties die deze voorzieningen in stand houden namens alle Friese gemeenten. De wijze waarop deze kosten verrekend moeten worden bij een -hypothetische – uittreding zijn een vraagstuk die nadere onderhandelingen en afspraken vergen, aangezien een uittredende gemeente in het uiterste geconfronteerd kan worden met het verstrekken van bijdragen voor die voorzieningen, zonder dat het daarvoor de Rijksmiddelen ontvangt (immers, de centrumgemeente ontvangt deze rechtstreeks).

Overigens is onze verwachting dat nimmer van uittreding sprake zal zijn, omdat het Rijk gemeenten nog steeds vergt tot samenwerking op deze onderdelen. Uittreding in SDF-verband betreft dus een hypothetisch geval.

KANTTEKENINGEN
N.v.t.

AANPAK/UITVOERING
In het najaar van 2023 is het traject opgestart om de raden uit te nodigen zienswijzen in te dienen op de Wijzigingsregeling voor de wijziging van de Centrumgemeenteregeling Sociaal Domein Fryslân. Uitkomst van de zienswijze procedure is dat de raden expliciet zullen worden betrokken bij de evaluatie van de (gewijzigde) centrumregeling.

COMMUNICATIE
Communicatie over de gewijzigde regeling wordt verzorgd door de centrumgemeente Leeuwarden

DUURZAAMHEID
N.v.t.

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,

de secretaris,	de burgemeester,
PAANS	VAN DE NADORT

Zaaknummer: 0098222971

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t

Het college B&W toestemming te verlenen om de gewijzigde centrumregeling SDF vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23 september 2024,
de griffier, de voorzitter,